ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Η ΑΓΑΠΗ

[Ἰταλική παράδοσις]

Ὅταν ὁ Ἄμαδις μὲ τὴν ὡραία Ὀριάνα καὶ τοὺς ἄξιους συντρόφους του, τοὺς γενναίους ἱππότες Γαλαὼρ καὶ Φλορεστάν, ἀποβιβάστηκαν στὸ Ἐρημονῆσι, ἔμειναν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ἀπ' τὸ θαυμασμὸ βλέποντας σὰν ἄγριο ἐκεῖνο ξερότοπο ἕνα θεόρατο παλάτι ποὺ ξεπετοῦσε στὴ λάμψι καὶ στὴν ὀμορφιὰ κι' αὐτὰ ἀκόμα τ' ἀνάκτορα τοῦ Πατισὰχ τῆς Σταμπούλ καὶ τοῦ βασιλιᾶ τῆς Ρώμης.

Ἦταν χτισμένο ἀπὸ ἄλυκο πορφυρίτη καὶ κάτασπρο μάρμαρο, μὲ ψηφοθετήματα ἀπὸ ἀτίμητα πετράδια. Πάνω στὴν ἀσημένια στέγη του ἔστεκαν κάτι ὁλόχρυσοι πελαργοί, λὲς κι' ἦταν ἕτοιμοι ν' ἀνοίξουν τὰ φτερά τους νὰ πετάξουν.

Πιὸ θαυμαστὰ ὅμως ἦταν δυὸ πελώρια ἀγάλματα, δεξιὰ κι' ἀριστερὰ στὴ μεγάλη πύλη. Τὸ ἕνα παρίσταινε ἕνα ὁπλισμένο ἱππότη ὁπλισμένο ὡς τὰ δόντια καὶ τ' ἄλλο μιὰ κοπέλλα, βασιλικὰ ντυμένη.

Οὔτε στ' ὄνειρό του δὲ θὰ εἶχε δεῖ ποτὲ κανεὶς ἱππότη πιὸ λεβέντη ἀπὸ κεῖνο ἐκεῖ. Μὰ καὶ σὲ κανένα παραμύθι τοῦ κόσμου δὲν ἔζησε ποτὲ νεράϊδα πιὸ ὄμορφη ἀπὸ κείνη τὴν κόρη.

Ἡ πόρτα τοῦ παλατιοῦ ἦταν ἀνοιχτή.

Κάτω ἀπ' τὴ μαρμαρένια πολυτυλη στοὰ καὶ πάνω σ' ἕνα ψηλὸ βάθρο στεκόταν ἕνας ὡραῖος ἄντρας ἀπὸ μπροῦντζο, κρατῶντας στὸ δεξί του χέρι μιὰ κυνηγετικὴ τάλπιγγα.

—Μὰ τὴν ἀλήθεια! εἶπε τότε ὁ Γαλαὼρ, θὰ μπῶ μέσα σὲ τοῦτο τὸ παλάτι καὶ ἂν ἀκόμα εἶνε μαγεμένο καὶ στοιχειωμένο, κι' ἂν ἀκόμα τὸ φυλᾶνε γίγαντες καὶ νάνοι. Γιατί, ἂν τὸ ἐσωτερικό του μοιάζει μὲ τὸ ἐξωτερικό, ἐκεῖνος ποὺ θἄχῃ τὴν τόλμη νὰ μπῇ μέσα, θὰ δῇ σίγουρα πράματα, ποὺ δὲν τὰ εἶδε οὔτε στ' ὄνειρό του.

Τὰ ἴδια εἶπε τότε καὶ ὁ Φλορεστάν.

Ὁ Ἄμαδις ὅμως δὲν ἔβγαζε λέξη ἀπὸ τὸ στόμα του, μόνο κοίταζε ἀχόρταγα τὴν Ὀριάνα. Χρόνια ὁλόκληρα εἶχε φάει τὸν κόσμο νὰ τὴ βρῇ, νὰ τὴν κάνῃ δικιά του, γιατὶ ἀπ' τὴν ἐποχὴ ποὺ τὴν πρωτοτυγχόρισε, ἔπεσε σὲ μεγάλον ἔρωτα γιὰ δαύτη... Καὶ τώρα, ποὺ τὴν εἶχε κοντά του, δὲν χόρταινε νὰ τὴν κοιτάζῃ καὶ τοῦ φαινόταν πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑπάρξῃ στὸν κόσμο πιὸ γοητευτικὴ γυναίκα. Δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφήσῃ καὶ νὰ μπῇ στὸ παλάτι ἐκεῖνο μὲς τοὺς συντρόφους του...

Ἀ' αὐτὸ ὁ Γαλαὼρ καὶ ὁ Φλορεστὰν τράβηξαν μόνοι τους κατὰ τὴν πόρτα. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἦταν ἕτοιμοι νὰ διαβοῦν τὸ κατῶφλι, κάποιος μαυριδερὸς νάνος, ποὺ φοροῦσε κατακόκκινη στολή, βγῆκε ἀπ' τὴν πύλη, τοὺς σταμάτησε καὶ τοὺς εἶπε εἰρωνικά:

— Ἡ δικιά μου ἡ γνώμη, εὐγενέστατοι ἱππότες, εἶνε νὰ παρατηθῆτε ἀπ' τὸ σκοπό σας. Ἐδῶ δὲν πρόκειται νὰ νικήσετε γίγαντες καὶ νάνους. Ἀκοῦστε τὴν ἱστορία ποὺ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ κάθουμαι νὰ διηγιέμαι σὲ κάθε τολμηρὸ ποὺ θέλει νὰ ἐπιχειρεθῇ αὐτὸ τὸ παλάτι. Τὸ ἀνάκτορο τοῦτο τὸ εἶχε χτίσει πρὶν ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια, ὁ Ἀπολλίδωρ, ὁ πρωτότοκος γιὸς τοῦ βασιλιᾶ τῆς Ἑλλάδος, γιὰ τὴ Γρμμανησία, τὴν ὡραία κόρη τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ἰταλίας. Ὁ ἱππότης ποὺ βλέπετε δεξιὰ στὴν πόρτα εἶνε αὐτὸς ὁ Ἀπολλίδωρ, καὶ ἡ κοπέλλα εἶνε ἡ Γρμμανησία. Ἀφοῦ τὸ ἐρωτευμένο ζευγάρι ἔμεινε κάμποσο καιρὸ στὸ Ἐρημονῆσι, τοὺς προσκάλεσαν, μιὰ μέρα, ξαφνικά, νὰ πᾶνε στὴ Ρώμη, ἐπειδὴ ὁ βασιλιὰς εἶχε πεθάνει. Μὰ ἡ Γρμμανησία δὲν ἤθελε τὸ παλάτι αὐτό, ποὺ ἐτάθηκεν ἡ ἐρωτικὴ φωλιά τους, νὰ ἐρημωθῇ καὶ νὰ μποροῦν ὅλοι οἱ ξένοι νὰ μπαίνουνε μέσα. Τότε ὁ Ἀπολλίδωρ, ποὺ εἶχε καταγίνει καὶ μὲ τὴ μαγεία, βρῆκε ἕνα μέσο νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ μπῇ μέσα σὲ τοῦτο τὸ παλάτι ἂν δὲν ἔμεινε πιστὸς σὲ μιὰ καὶ μόνο ἀγάπη.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐτάραξαν τὸ Γαλαὼρ καὶ τὸ Φλορεστάν. Ἤτανε πολὺ νέοι ἀκόμα, μὰ καὶ πολλὲς φορὲς εἴχανε πεῖ σὲ διάφορες γυναῖκες πὼς μονάχα ἐκεῖνες ἀγάπησαν στὴ ζωή τους.

Μὰ ἡ ἱπποτικὴ ἀνδρεία ἔκανε τὸ Γαλαὼρ ν' ἀγηφήσῃ κάθε κίνδυνο καὶ νὰ πῇ:

— Ποῦ ἀκούστηκε ποτέ, ἕνας ἱππότης νὰ φοβᾶται νὰ μπῇ σ' ἕνα σπίτι ποὺ ἡ πόρτα του εἶνε μισάνοιχτη. Θέλω νὰ μπῶ μέσα—καὶ θὰ μπῶ.

Τὰ ἴδια εἶπε καὶ ὁ Φλορεστάν. Καὶ προχώρησαν κ' οἱ δυὸ ἄφοβα καὶ θαρραλέα.

Μὰ κάτι τρομερὸ καὶ ἀπίστευτο συνέβηκε τότε. Ὁ μπρούντζινος ἄντρας ποὺ στεκόταν κάτω ἀπ' τὴ στοά, ἔφερε τὴ σάλπιγγα στὸ στόμα του κ' ἐσάλπισε στριγγὰ καὶ δυνατά!

Σηκώθηκε τότε μιὰ δυνατὴ θύελλα, ποὺ ἄρπαξε τοὺς δυὸ ἱππότες σὰν κουρέλια καὶ τοὺς πέταξε μακρυά.

Ὁ Φλορεστὰν ἔπεσε στὴ θάλασσα καί, μόλις καὶ μετὰ βίας, τὰ κατάφερε κολυμπώντας νὰ ξανάβγῃ στὴ στεριά. Ὁ σύντροφός του, ὁ γενναῖος ἱππότης Γαλαὼρ, εἶχε μείνει κρεμασμένος ἀπ' τὸ κλαδὶ ἑνὸς ψηλοῦ δέντρου.

***

Τότε ἔλαβε τὸ λόγο ὁ Ἄμαδις.

— Ἤρθε ἡ ὥρα, δέσποινα, εἶπε στὴν Ὀριάνα, νὰ σοῦ ἀποδείξω πὼς μονάχα σένα ἀγάπησα στὴ ζωή μου.

— Ἐμπρὸς λοιπόν! Κάμε το τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Ὀριάνα μὲ τὸ ἀδιάφορο καὶ περήφανο ὕφος ποὺ ἔχουν ὅλες οἱ ὄμορφες γυναίκες.

Ὁ ἱππότης προχώρησε κατὰ τὴν πόρτα.

Ὁ μπρούντζινος ἄντρας—ποὺ δὲν τὸ εἶχε κουνήσει καθόλου ἀπ' τὸ ψηλὸ ἀνάβαθρό του—ἐσάλπισε καὶ πάλι.

Ἀπ' τὴ σάλπιγγά του ὅμως βγῆκε τώρα μιὰ γλυκυτάτη ἁρμονία ποὺ πλημμύρισε τὴ στοὰ καὶ ὅλο τὸ Ἐρημονῆσι, καὶ σὲ κάθε ἦχο ἔπεφταν καταγῆς ρόδα καὶ γιασεμιά.

Καὶ ὁ Ἄμαδις μπῆκε ἀνεμπόδιστα στὸ μαγικὸ παλάτι.

Καὶ εἶδε ἐκεῖ μέσα κάτι πράγματα τόσο πλούσια, τόσο λαμπρά, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ χάσῃ τὸ φῶς τῶν ματιῶν του ἀπὸ τὴ λάμψη. Εἶδε πατώματα ἀπὸ πολύτιμους λίθους, στύλους ἀπὸ σπάνια πολύχραμμα μάρμαρα, τοίχους μὲ στολίδια σκαλισμένα μὲ διαμάντια, ἀγάλματα μαλαματένια, καθρέφτες ποὺ μέσα τους ἔβλεπες κήπους ὀνειρεμένους, μὲ ἄγνωστα λουλούδια καὶ πρωτοείδωτα πουλιά.

***

Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς ὁ Ἄμαδις θαμπώθηκε στὴν ἀρχὴ ἀπ' τὰ θαύματα ποὺ ἔβλεπε τριγύρω του. Ἀμέσως ὅμως ξαναθυμήθηκε τὴν ἀγάπη του καὶ εἶπε νὰ βγῇ ἔξω νὰ τὴν ξαναδῇ, νὰ τῆς ζητῇ τί εἶδε ἐκεῖ μέσα καὶ νὰ πάρῃ τὴν ἀντιαμοιβή του, τώρα ποὺ τῆς ἀπόδειξε πὼς τῆς ἔμεινε πιστός.

Βγῆκε ἔξω, μὰ ἡ Ὀριάνα καὶ ὁ Γαλαὼρ εἶχαν γίνει ἄφαντοι.

Τότε ὁ Φλορεστὰν τὸν πλησίασε, τὸν χτύπησε ἐφιλικώτατα στὸν ὦμο καὶ τοῦ εἶπε:

—Θὰ λυπηθῇς πολύ, Ἄμαδι, ἅμα ἀκούσῃς τί θὰ σοῦ πῶ, μὰ πρέπει νὰ τὸ πάρῃς ἀπόφαση καὶ νὰ κάνῃς ὑπομονή. Μόλις μπῆκες μὲς στὸ παλάτι, ὁ Γαλαὼρ κατέβηκε ἀπ' τὸ δέντρο, ἔπεσε στὰ πόδια τῆς Ὀριάνας, τῆς εἶπε πὼς τὴν ἀγαπάει, πὼς εἶνε ἡ ὀμορφότερη γυναίκα τοῦ κόσμου καὶ πὼς θὰ πέθαινε ἀπὸ τὴν εὐχαρίστηση ἂν τὸν ἄφηνε νὰ τὴ φιλήσῃ μιὰ φορὰ στὸ στόμα... Ἡ Ὀριάνα τοῦ χαμογέλασε... Καὶ τώρα βρίσκονται μαζὶ σὲ κεῖνο κεῖ τὸ δάσος. Μοῦ φαίνεται μάλιστα πὼς ἂν ἡ Ὀριάνα τοῦ ἔκανε τὸ χατῆρι, ὁ Γαλαὼρ θὰ ἦταν τώρα νεκρὸς ἀπ' τὴν ἡδονὴ ποὺ αἰσθάνθηκε φιλώντας τὰ χείλη της.

Ὁ Ἄδαμις ἔνιωσε ἕνα κοφτερὸ μαχαῖρι νὰ τοῦ τρυπᾷ τὴν καρδιά. Καὶ δεν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα.

Τότε τὸν πλησίασε καὶ ὁ κοκκινοφορεμένος νάνος καὶ τοῦ εἶπε:

—Μὴν κλαῖς ὥραῖε ἱππότη! Αὐτὸ ποὺ σοῦ συνέβη μᾶς διδάσκει πὼς οἱ γυναῖκες προτιμᾶνε τὰ ψεύτικα ἐρωτικὰ λόγια ἀπ' τὴν ἀληθινὴ ἀγάπη—καὶ πῶς μποροῦμε νὰ τὶς ἀπατοῦμε, φτάνει μονάχα νὰ τοὺς λέμε πὼς τὶς λατρεύουμε!...

⁂

ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΙΑ

ΜΟΣΧΟΥ ΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΟΥ

Τὴ θάλασσα ὅταν ἀπαλὰ ὁ ἄνεμος σαλεύει,
Δὲ μὲ βαστάει πειὰ ἡ στεριά, τὶ φρένα μου φουντώνουν
Καὶ μὲ τραβάει πειότερο κοντά της ἡ μπονάτσα.
Μὰ σὰ μουγγρίσουν οἱ βυθοὶ καὶ ἡ θάλασσα φουσκώσῃ,

Ἀφρίζοντας καὶ μακ ουλὰ τὰ κύματα μανιάσουν
Ἀναζητοῦν τὰ μάτια μου τὴν ξέρα καὶ τὰ δέντρα
Καὶ μὲ τραβαει πειὰ ἡ στεριὰ
[μὲ τὸ δασειό της λόγγο,
Ποῦ κι' ἂν φυσήξῃ δυνατά, τὸ
[πεῦκο τραγουδάει.
Πικρή 'νε τοῦ ψαρᾶ ἡ ζωή,
[ποὺ κατοικιά του, ἡ βάρκα,

Κι' ὅλο στὴ θαλασσα μοχτάει
[στὸ ψάρεμα τὸ πλάνο.
Μὰ γὼ στὸν ἴσκιο τοῦ δασειοῦ
[τοῦ πλατανιοῦ κοιμοῦμαι
Κι' ἀρέσει μου στὸ πλάϊ μου
[τὴ βρύση· νὰ γροικάω,
Ποὺ τ' ἀπαλὸ μουρμοῦρι της
[γλυκαίνει τὸν ξωμάχο.

Μετάφρ. **Θάνου Δογάνη**

⁂

Μόνον ὁ ἔχων ὡραίαν ψυχὴν
καὶ νεκρὸς εἶν' ὡραῖος.

Θ. Ὀρφανίδης

Τρώγει ἡ σκουριὰ τὸ σίδερο
καὶ τὸ νερὸ τὴν πέτρα.

Α. Βαλαωρίτης